



Lausunto
10.8.2023

1 (3)

Lausuntopyyntö (VN/19178/2023)
Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausunto: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi verkon välityspalvelujen valvonnasta ja eräiksi muiksi laeiksi

1. Yleistä

Elinkeinoelämän keskusliitto kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitussa asiassa ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Esityksen pääasiallisena tavoitteena on toimeenpanna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus digitaalisten palvelujen sisämarkkinoista ja direktiivin 2000/31/EY muuttamisesta (digipalvelusäädös, *jäljempänä DSA*).

Kansallisen sääntelyn alaan kuuluu alle 45 miljoonaa EU-käyttäjää tavoittavien, jäsenvaltiossa sijaitsevien välityspalvelinten valvonta sekä valvontayhteistyöhön osallistuminen muiden jäsenvaltioiden, komission ja Euroopan digitaalisten palvelujen lautakunnan kanssa.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi tätä varten uusi laki verkon välityspalvelujen valvonnasta, jossa säädettäisiin DSA:n toimivaltaisista valvontaviranomaisista ja niiden tehtävistä. Lisäksi esityksessä ehdotetaan muutoksia eräisiin muihin lakeihin, kuten esitettyjä valvontaviranomaisia koskeviin lakeihin.

2. Valvovat viranomaiset ja niille osoitetut valvontatehtävät

DSA:n 49 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen vastaamaan välityspalvelujen tarjoajien valvonnasta sekä asetuksen täytäntöönpanon valvonnasta. Jäsenvaltioiden on lisäksi nimettävä yksi näistä toimivaltaisista viranomaisista digitaalisten palvelujen koordinaattoriksi.

Esityksessä digitaalisten palvelujen kansalliseksi koordinaattoriviranomaiseksi ehdotetaan Liikenne- ja viestintävirastoa, joka olisi myös asetuksen pääasiallinen valvontaviranomainen. Muita valvovia viranomaisia olisivat kuluttaja-asiamies ja tietosuojavaltuutettu. Liikenne- ja viestintävirasto toimisi viranomaisten välisenä yhteyspisteenä kaikissa asetuksen soveltamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Elinkeinoelämän keskusliitto toteaa, että valvontavastuun jakaminen kolmen eri viranomaisen kesken on esityksessä seikkaperäisesti perusteltu. Järjestämisvaihtoehtoa on verrattu muun muassa valvonnan keskitettyyn järjestämiseen.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Peppiina Huhtala

10.8.2023

Elinkeinoelämän keskusliitto toteaa, että esityksen mukainen viranomaistehtävien jaottelu mukailee viranomaisten olemassa olevia valvontatehtäviä, mikä edistää tehtävien tehokasta hoitamista.

3. Viranomaisten tutkintavaltuudet

Laissa verkon välityspalvelujen valvonnasta säädettäisiin muun muassa Liikenne- ja viestintäviraston, tietosuojavaltuutetun, sekä kuluttaja-asiamiehen tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudesta sekä oikeudesta määrätä seuraamusmaksu tiettyjen laissa yksilöityjen asetuksen säännösten ja viranomaisten tutkintamääräysten rikkomisesta.

DSA:ssa ehdotetut kansallisten valvontaviranomaisten tutkintatoimivaltuudet ovat laajoja, koska taustalla on ollut tavoite asetuksen tehokasta ja yhdenmukaisesta valvonnasta EU:ssa.

Elinkeinoelämän keskusliitto pitää tärkeänä, että esityksessä on käytetty kansallista liikkumavaraa, ja esimerkiksi valvontaviranomaisten tiedonsaantioikeus on säädetty DSA:n mahdollistamaa määritelmää suppeammaksi. Tiedonsaantioikeus koskee esityksen mukaan ainoastaan valvontatehtävien kannalta välttämättömiä, asetuksen epäiltyyn rikkomiseen liittyviä tietoja.

Esityksessä todetaan, ettei asetuksen laajuus huomioon ottaen ole mahdollista listata tyhjentävästi niitä tietoja, joita tiedonsaantioikeus voisi koskea. Esimerkkinä tällaisista tiedoista mainitaan välityspalvelulla toimiviin elinkeinonharjoittajiin liittyvät tiedot.

Elinkeinoelämän keskusliitto korostaa edelleen viranomaisten neuvonantavaa roolia uuden, kompleksisen sääntelyn toimeenpanossa sekä viranomaisen perusteluvelvollisuutta tietojen pyytämisen yhteydessä.

4. Seuraamukset digipalvelusäädöksen rikkomisesta

Elinkeinoelämän keskusliitto pitää esityksen yritysvaikutusten arviota koskevaa osiota pintapuolisena. Osiossa todetaan, että tietyn palvelun määritteleminen asetuksen soveltamisalaan kuuluvaksi siirtotoiminnaksi, välimuistiin tallentamiseksi tai tietojen säilytykseksi riippuu palvelun teknisistä toiminnoista, jotka saattavat kehittyä ajan mittaan, jolloin palvelua on arvioitava tapauskohtaisesti. Lisäksi yksittäinen yritys voi tarjota useita asetuksen soveltamisalaan kuuluvia palveluita.

Esityksessä todetaan edelleen, että tulkinnanvaraisuuksien vuoksi suomalaisten viranomaisten neuvonta ja ohjaus valvontatyössä ovat tärkeitä. Esityksessä ei kuitenkaan kerrota, miten em. neuvonta ja ohjaus tullaan toteuttamaan.

Lainsäädäntö ja hallinto/Yrityslainsäädäntö
Peppiina Huhtala

10.8.2023

Elinkeinoelämän keskusliitto korostaa edellisessä asiakohdassa esitettyä näkemystä siitä, että koska asetus sisältää uutta ja uudenlaisia välityspalveluja koskevaa lainsäädäntöä, viranomaisvalvonnan lähtökohdaksi tulee ensimmäisinä vuosina olla toimintakentän ohjaus ja neuvonta.

Lisäksi, kun asetuksen valvontaan on nimetty useampi viranomainen, on tärkeää, että viranomaiset tekevät keskenään tiivistä yhteistyötä, jottei päällekkäisiä prosesseja synny siten, että elinkeinonharjoittaja joutuu kohtuuttomasti käyttämään aikaa asioiden selvittämiseen. Myöskään päällekkäisiä seuraamusmaksuja ei saa aiheutua esimerkiksi saman artiklakohdan rikkomisesta.

5. Liikenne- ja viestintäviraston seuraamuskollegio

Liikenne- ja viestintävirastosta annetun lain muutoksella virastoon perustettaisiin seuraamuskollegio, joka jatkossa määräisi kaikki viraston toimivaltaan kuuluvat, yli 100 000 euron seuraamusmaksut DSA:n säännösten rikkomisesta.

Seuraamuskollegio määräisi tulevaisuudessa myös liikenne- ja viestintäsektorin tulevaan lainsäädäntöön perustuvat yli 100 000 euron hallinnolliset seuraamusmaksut siten kuin niistä erikseen säädetään.

EU-sääntely ei nimenomaisesti edellytä seuraamuskollegion perustamista, mutta EU-sääntelyyn sisältyvä mahdollisuus määrätä suuria seuraamusmaksuja on valtiosääntöisistä syistä osoitettu monijäseniselle toimielimelle. Elinkeinoelämän keskusliitto toteaa, että hallinnolliset seuraamukset ovat merkittäviä ja voivat olla yrityksille hyvinkin ankaria, mistä syystä viranomaisten riittävään osaamiseen sekä riittäviin resursseihin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

6. Muut asiat

Suomalaisen elinkeinoelämän kannalta on tärkeää, että toimivaltaisilla viranomaisilla on riittävät resurssit huolehtia valvontatehtävistään sekä osallistua EU:n valvontaviranomaisten yhteistyöhön, jottei asetuksen tulkinta eriydy eri jäsenvaltioissa suomalaiselle elinkeinoelämälle epäedullisella tavalla.

Kunnioittavasti

Johtaja Tommi Toivola
Lainsäädäntö ja hallinto
Elinkeinoelämän keskusliitto EK